

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om Nordiska projektexportfonden

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att en ny lag om Nordiska projektexportfonden stiftas. Samtidigt upphävs den nuvarande lagen från 1982. Avsikten med den nya lagen är att få lagstiftningen om fonden att bättre motsvara den nuvarande verksamheten i fonden. Dessutom har Nordiska ministerrådet fastställt nya stadgar för fonden 1996 och dessa

innebär ändring av bl.a. valet av ledamöter i fondens styrelse. I den nya lagen preciseras också fondens rättsliga status. Helsingfors skall även i försättningen vara fondens hemort.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter att den har antagits och blivit stadfäst.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

Nordiska projektexportfonden (Nordic Projectexport Fund; Nopef) grundades genom ett beslut av Nordiska ministerrådet 1981. Samtidigt fastställde ministerrådet de första stadgarna för fonden. År 1982 utfärdades en nationell lag om Nordiska projektexportfonden (470/1982) eftersom fondens hemort är Helsingfors. Enligt lagen är fonden en ofentligrättslig stiftelse i Finland.

Fondens syfte är att främja de nordiska ländernas industripolitiska samarbete och därigenom även den internationella konkurrenskraften hos nordiska företag genom att bevilja stöd för exportprojekt som är förenliga med samnordisk fördel. Detta sker i huvudsak genom förbättrande av främst små och medelstora företags internationella konkurrenskraft genom att utge bidrag för förutskättnings- och lönsamhetsstudier i anslutning till projekt som de genomför utanför Norden.

Fondens verksamhet finansieras genom ett anslag som för detta ändamål anvisas i Nordiska ministerrådets budget. År 1998 fick fonden ca 8 miljoner mark av dessa medel.

I Finland har fonden fått vissa privilegier i

fråga om beskattning och bokföring. Fonden har befriats från såväl inkomstskatt som förmögenhetsskatt och är inte bokföringsskyldig enligt den finska bokföringslagen.

2. Föreslagna ändringar

Fondens verksamhet har utvecklats sedan 1982 och dess internationalisering har ökat. I synnerhet har den verksamhet som riktar sig mot Finlands närområde ökat. Till följd av medlemsskapet i Europeiska frihandels-sammanslutningen (EFTA) samt efter det att Finland, Danmark och Sverige blev medlemmar i Europeiska unionen (EU) har verksamheten i länder utanför dessa områden ökat. Ryssland och de baltiska länderna har blivit fondens viktigaste samarbetsområden. Verksamheten i de öst- och centraleuropeiska länderna har också ökat.

Fondens samarbete med de andra nordiska finansieringsinstitutionerna i Helsingfors (Nordiska investeringsbanken, Nordiska Miljöfinansieringsbolaget, Nordiska Utvecklingsfonden) har också ökat. Efter att finansieringsinstitutioners internationella status har preciserats har det också uppkommit ett behov av att precisera Nordiska projektexport-

fondens ställning och ge reglerna om fondens uppgift en något allmännare formulering.

Nordiska ministerrådet fastställde nya stadgar för fonden 1996 och i dessa betonar man mer än tidigare de nordiska företagens internationaliseringsbehov och det ökade nordiska värdet till följd av denna verksamhet. Nordiska ministerrådet har dessutom föreslagit en revidering av modellstadgarna för nordiska institutioner och dessa kommer sannolikt att fastställas inom en snar framtid.

3. Propositionens verkningar

Propositionen har varken ekonomiska verkningar eller verkningar med avseende på organisation och personal.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid utrikesministeriet. Finansministeriet och handels- och industriministeriet har yttrat sig om förslaget.

DETALJMOTIVERING

1. Lag om Nordiska projektexportfonden

1 §. Enligt denna paragraf regleras fonden av bestämmelserna i den föreslagna lagen. Fondens verksamhet bestäms närmare i de stadgar som Nordiska ministerrådet fastställde 1996.

2 §. Fonden är en offentligrättslig stiftelse. För tydlighetens skull påpekas det i 2 § att fonden är en offentligrättslig juridisk person med full rättshandlingsförmåga. Fondens hemort skall alltjämt vara Helsingfors.

3 §. Fondens syfte skall alltjämt vara att främja nordiska företags internationella konkurrenskraft genom att bevilja villkorsslån och annat finansieringsstöd till nordiska företag och organisationer. Villkorsslån skall i första hand beviljas till förstudier vid projektexport och internationalisering som är förenliga med samnordisk fördel.

Meningen är att fonden skall utföra sitt uppdrag bl.a. genom att stödja nordiska företags lönsamhetsanalyser, komma med initiativ för att främja projektsamarbetet mellan nordiska företag, bekosta konferenser och seminarier på områden där nordiska företag kan vara internationellt sett konkurrenskraftiga och genom att bekosta utredningar på områden som kan vara intressanta ur nordiskt leverans- eller affärsperspektiv. Stöd beviljas inte till projekt inom EU- och EFTA-länderna.

4 §. Enligt denna paragraf skall fonden

fatta sina beslut om villkorsslån i enlighet med vad som bestäms i fondens stadgar, som fastställs av Nordiska ministerrådet. I stad garna fastställs de principer närmare som används för att fördela stödet mellan olika nordiska företag. I stadgarna fastställs också vilka procentandelar av projektkostnaderna som kan komma i fråga när stöd beviljas för ett projekt. Härvid beaktas också geografiska områden som är särskilt riskfyllda. Enligt stadgarna skall projektstöden prioritera små och medelstora företag.

Inom ramen för den nordiska samarbetsbudgeten ställer Nordiska ministerrådet medel till förfogande för verksamheten i fonden. Fonden får även ta emot utomstående medel för ett bestämt program om detta är förenligt med fondens syfte.

5 §. Enligt gällande lag om fonden består fondens styrelse av två representanter för varje nordiskt land. Representanterna utses av regeringen i respektive land för tre år i sänder. Enligt fondens nya stadgar består styrelsen av en (1) ledamot samt en (1) personlig suppleant från varje nordiskt land. Dessa utnämns av Nordiska ministerrådet. I paragrafen föreslås sådana bestämmelser om styrelsens sammansättning som är förenliga med fondens stadgar.

Enligt paragrafens 3 mom. skall Nordiska ministerrådet också utse en verkställande direktör med ansvar för den administrativa ledningen av fonden. Enligt fondens stadgar är verkställande direktören föredragande i

styrelsen utan rösträtt. I styrelsemötena får även delta en representant för varje självstyrelseområde i Norden dvs. Grönland, Färöarna och Åland. En företrädare för Nordiska investeringsbanken har också rätt att delta i styrelsemötena.

6 §. Denna paragraf innehåller den sedvanliga bestämmelsen om ikraftträdande. I paragrafens 2 mom. föreslås att den nuvarande lagen om Nordiska projektexportfonden skall upphävas.

3. Ikraftträdande

Nordiska ministerrådet har fastställt nya stadgar för fonden 1996. En lag som motsvarar de nya stadgarna bör därför träda i kraft så snart som möjligt. Av denna anledning föreslås att den föreslagna lagen skall träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om Nordiska projektexportfonden

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Om Nordiska projektexportfonden bestäms i denna lag.

Fonden kan även erhålla medel från andra uppdragsgivare.

2 §

Fonden är en offentlig juridisk person med full rättshandlingsförmåga.

Fondens hemort är Helsingfors.

5 §
Fondens styrelse består av en representant för varje nordiskt land, dvs. Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige, vilka utses av Nordiska ministerrådet för högst tre år i sänder.

3 §

Fondens syfte är att främja nordiska företags internationella konkurrenskraft genom att bevilja finansieringsstöd till förstudier vid sådan projektexport och internationalisering som genomförs på områden utanför Europeiska unionen och Europeiska frihandels-sammanslutningen.

För varje representant utses samtidigt en personlig suppleant från samma land.

För styrelsearbetet gäller i övrigt vad som bestäms i fondens stadgar, som fastställs av Nordiska ministerrådet.

4 §

Fonden fattar beslut om villkorlån i enlighet med vad som bestäms i fondens stadgar som fastställs av Nordiska ministerrådet. Ministerrådet ställer medel till fondens förfogande för fondens grundverksamhet.

Den administrativa ledningen av fonden handhas av en verkställande direktör som utses av Nordiska ministerrådet.

6 §

Denna lag träder i kraft den 2000.

Genom denna lag upphävs lagen den 24 juni 1982 om Nordiska projektexportfonden (470/1982).

Helsingfors den 23 december 1999

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Utrikesminister *Tarja Halonen*